

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce: **xxxxxx**
zastoupeného: Mgr. Václav Strouhal, advokát se sídlem třída Přátelství 1960,
Písek

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Strojnická 3,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu,

takto:

I. Řízení se zastavuje v části, kde žalobce požadoval, aby soud žalovanému zakázal, aby nadále zasahoval do práva žalobce být přítomen úkonů trestního řízení vedeného ve věci č.j. KRPA-15302-101/TČ-2014-001372, zejména tím, aby žalobce vyzýval dle ustanovení §114 zák. č. 273/2008 Sb., o policii ČR k opuštění místa, kde se provádí úkony tohoto trestního řízení, a v případě neuposlechnutí této výzvy užíval vůči žalobci donucovacích prostředků dle zák. č. 273/208 Sb., o Policii ČR.

II. Určuje se, že výzva žalovaného vůči žalobci učiněná v trestním řízení ve věci č.j. KRPA-15302-101/TČ-2014-001372 dle ustanovení §114 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR k opuštění místa, kde se provádí úkony tohoto trestního řízení, byla nezákonná.

III. Určuje se, že použití donucovacích prostředků ze strany hmatů a chvatů žalovaného vůči žalobci dne 15.7.2014 při výsledku svědka xxxxx jako úkonu trestního řízení č.j. KRPA-15302-101/TČ-2014-001372 bylo nezákonné

IV. Určuje se, že zajištění žalobce žalovaným dne 15.7.2014 od 14:15 do 17:05 hod na policejní služebně v ulici Zenklova 212/17 Praha 8 ve věci č.j.: KRPA-275400-4/PŘ-2014-01314 bylo nezákonné.

V. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 38 326 Kč do jednoho (1) měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Václava Strouhala, advokáta.

Odůvodnění

[1] Žalobce podanou žalobou, po částečném zpětvzetí, kdy soud v této části řízení zastavil (výrok I. tohoto rozsudku), napadl postup policie (kdy v průběhu řízení namísto původního žalovaného Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy označil současného žalovaného) uvedený ve výroku II. – IV. tohoto rozsudku. Žalobce byl obhájcem obviněného v trestní věci, dne 15. 7. 2014 ve 13 hodin se dostavil k úkonu trestního řízení, jímž byl výslech svědkyně. Výslech probíhal bez problémů do doby, kdy žalobce na svém mobilním telefonu zaregistroval hovor ze skrytého čísla, z důvodu, že nevěděl, zda se tento hovor netýká jeho předchozího podnětu, tento hovor přijal. Po skončení hovoru se domáhal, aby v protokolu o výsledku svědkyně bylo uvedeno, že šlo o hovor ze skrytého čísla, což vyslýchající policista odmítl. Poté se znovu zaprotokolování domáhal, policista začal křičet, že žalobce má zanechat svých požadavků nebo bude vykázan od úkonu. Žalobce se začal domáhat přítomnosti nadřízeného policisty, na to jej tento policista vyzval, aby žalobce opustil místnost. Žalobce to odmítl a uvedl, že v postavení obhájce, policista jej znovu vyzval, aby opustil místnost, což žalobce opětovně odmítl, dožadoval se přivolání nadřízeného a žádal, aby k jeho vyvedení bylo použito násilí. Policista vstal, přistoupil k žalobci zezadu, chytil ho do tzv. „kravaty“ a přetáhl přes zadní opěradlo židle a strhl jej na zem, přičemž spadla i židle. Žalobce začal volat o pomoc, poté se kolem něho sešlo několik policistů. Žalobce již nic nedělal, dožadoval se sepisu trestního oznámení, policisty mu bylo doporučeno, ať tak učiní na Generální inspekci bezpečnostních sborů (dále také jen „GIBS“). Při vyvádění žalobci prasklo v krku a měl omezenou hybnost hlavy, Následně byl žalobce odveden do přízemí budovy, kde v režimu zajištění musel asi 2 hodiny čekat na podání vysvětlení, které učinil. Žalovaný poté učinil stížnost na žalobce České advokátní komoře. Dále namítal, že policista již dne 7. 7. 2014 měl vyhrožovat xxxxx, která se v substituci dostavila k úkonu, že ji vyvede.

[2] Žalobce dále uváděl, že při úkonu výsledku svědka nemohl postupovat nezákonně, pokud se dovolával doplnění protokolace, naopak podle jeho názoru se policista dopustil

porušení ust. § 55 odst. 1 písm. f) zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „*trestní řád*“), upozornil dále, že výkon práv obhajoby při úkonu trestního řízení nemůže být omezen tím, že vyšetřovatelem bude obhájce vyzýván k opuštění místnosti. Policista v takovém případě měl podle názoru žalobce postupovat podle ust. § 66 odst. 1, 3 trestního řádu, proti takovému rozhodnutí je přípustná stížnost, o níž rozhoduje dozorující státní zástupce. Namítá, že policista zvoleným postupem (užitím prostředků zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů – dále také jen „*zákon o policii*“), obešel ustanovení trestního zákona, který je v dané věci použitelným jiným právním předpisem, jak má na mysli ust. § 114 zákona o policii, kdy je trestní řád speciální právní normou.

[3] Žalobce dále namítal, že samotná výzva podle ust. § 114 zákona o policii byla nezákonná, přičemž argumentačně opakoval svůj názor na specialitu úpravy trestního řádu. Dále uvádí, že postup policie byl v rozporu s ust. § 11 zákona o policii, když příslušný úkon trestního řízení mohl být přerušen a nemuselo tak být přistoupeno k vyvedení žalobce. Rovněž považuje postup policie za rozporný s ust. § 53 zákona o policii, neboť nebyl upozorněn, že vůči němu bude použito donucovacích prostředků. Dále zpochybňoval zákonnost svého zajištění, pro něž nebyly podle jeho názoru zákonné důvody podle ust. § 26 zákona o policii a nesouhlasil s důvody, které uváděla policie – z audionahrávky, kterou si při úkonu pořizoval, není patrné, že by znečišťoval služebnu či poškozoval majetek policie, či se choval neslušně, a nebyl ani přistižen při správním deliktu ani přestupku, přičemž další jednání žalobce již ani nemohlo přicházet v úvahu, když byl od úkonu vyveden.

[4] Žalovaný, který byl posléze v souladu s příslušnou vyvíjející se judikaturou označen jako ministerstvo vnitra, s podanou žalobou nesouhlasil a navrhoval ji částečně odmítnout (výrok I., kde však bylo řízení z důvodu zpětvzetí zastaveno, výrok II.), a ve výročí III. a IV. zamítnout jako nedůvodnou (svůj právní názor k tomuto rozhodnutí dovozoval z kasačního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v této věci). K věci samé sumarizoval průběh úkonů trestního řízení, poukázal na protokol z výsledku svědkyně dne 15. 7. 2014 a provedený úřední záznam o úkonu. Oznámení policie přestupku příslušnému správnímu úřadu skončilo odložením věci podle ust. § 66 odst. 3 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „*zákon o přestupcích*“), stížnost podaná na postup policisty státnímu zastupitelství byla vyřízena tak, že státní zastupitelství je oprávněno přezkoumávat pouze postup policisty v rámci trestního řízení, nikoliv podle zákona o policii. Žalobce dále podal na příslušného policistu trestní oznámení, které bylo posouzeno jako stížnost na jednání policie, které bylo mj. ukončeno tím, že nebylo prokázáno, že by policista hozením protokolu o výsledku svědka způsobil žalobci zranění. Žalobce dále podal stížnost na GIBS, která věc šetřila, dne 29. 10. 2014 příslušný služební funkcionář zahájil řízení ve věcech služebního poměru s policistou, toto řízení bylo následně pravomocně zastaveno z důvodu zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím času. V řízení o kázeňském přestupku tak nebylo zjištěno z důvodu prekluze, že by se policista dopustil kázeňského přestupku.

[5] Soud v této věci prováděl dokazování čtením předložených listinných důkazů i audiozáznamem, který pořizoval žalobce, a jehož autenticitu žalovaný nerozporoval,

z něhož bylo zjištěno, že skutkový děj odpovídá žalobním tvrzením i skutečností uváděným v listinných důkazech.

[6] Z listin předložených žalobcem soud učinil takto zjištění. Z oznámení policie ze dne 9. 7. 2014 adresované žalobci jako obhájci vyplývá, že byl plánován výslech svědků, mj. i dne 15. 7. 2014. Z potvrzení o provedeném úkonu policie ze dne 15. 7. 2014 vyplývá, že tohoto dne od 14:15 do 17:05 byly na místním oddělení provedeny úkony zajištění podle ust. § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii a následné sepsání úředního záznamu. Z úředního záznamu o podání vysvětlení z téhož dne je patrné, že žalobce v 16:38 popsal skutkový stav shora uvedený. Dále žalobce zakládal do spisu lékařské zprávy, které vzhledem k tomu, že právní posouzení skutkového stavu, jak jej vymezil žalobce, nepožaduje zranění, soud provedl k důkazu, právně významná zjištění z nich však nečerpal. Dále soud provedl důkaz trestním oznámením žalobce ze dne 14. 7. 2014 a stížností policie na žalobce České advokátní komoře, které však nesouvisejí s tím, co žalobce po soudu v návrhu výroku rozsudku požaduje.

[7] Z dalších listin předložených žalovaným soud zjistil tyto další skutečnosti. Ze záznamu o ústním jednání ze dne 30. 10. 2014 je patrné, že xxxxx ohledně vyřízení stížnosti žalobce na postup policie vypověděl, že někdy v létě byl vyzván, aby se dostavil k výslechu na místní oddělení, při výslechu byl policista klidný, jednání advokáta se mu jevilo arogantní, místy až drzé. Z vyjádření policisty xxxxx ke stížnosti žalobce ze dne 6. 8. 2014 soud zjistil, že tento policista vypověděl, že dne 14. 7. 2014 byl přítomen výslechu svědka xxxxx, žalobce činil opakovaně na vyslýchajícího policistu nátlak, a by mu ihned umožnil nahlédnout do spisu, ten mu odpověděl, že termín byl stanoven na den 17. 7. 2014. Z protokolu o výslechu svědka xxxxx soud zjistil, že je zde uvedeno na straně 4 a 5: „Poznámka vyšetřovatele: xxxx z ničeho nic vstal od stolu a odešel z kanceláře a v ruce držel mobilní telefon. Na dotaz vyšetřovatele ka jde, uvedl, že má telefonický hovor asi kvůli vyšetřovateli a dále se k věci nevyjádřil... Poté xxxxx neustále skákal vyšetřovateli do řeči a narušoval tím průběh výslechu. Na toto byl několikrát upozorněn, načež nereagoval a stále narušoval úkon. Poté mu bylo sděleno, že jelikož neustále narušuje úkon trestního řízení s odkazem na § 66 odst. 1 tr. řádu, může být vyloučen z úkonu trestního řízení. Na to řekl, že nemůže a stále narušoval úkon, a proto byl vyzván k opuštění kanceláře, načež nereagoval. Poté byl vyzván opětovně, načež nereagoval. Jelikož nerespektoval výzvy policisty, byly proti němu použity donucovací prostředky, a to i přes předchozí výzvu, aby opustil kancelář. Z těchto důvodů byl xxxxx dne 15. 7. 2014 v 14:15 hodin zajištěn dle § 26 odst. 1 písm. b), f) zák. č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. xxxxx kladl při zjištění aktivní i pasivní odpor... Poté byl výslech svědkyně přerušena a byly provedeny úkony směřující k xxxxx...“.

[8] Z odevzdání věci GIBS příslušnému služebnímu funkcionáři ze dne 17. 10. 2014 soud zjistil, že byla odevzdána věc ke kázeňskému projednání, neboť nebylo zjištěno spáchání přečinu zneužití pravomoci úřední osoby za skutek, jehož se měl dopustit příslušný policista tím, že dne 15. 7. 2014 v době mezi 13:00 a 17:00 hodin při výslechu svědka slovně vykázal advokáta z kanceláře, kde byl prováděn úkon trestního řízení, a poté, když advokát neuposlechl, proti němu použil fyzické násilí.

[9] Z úředního záznamu GIBS ze dne 7. 10. 2014, kdy vypovídal příslušný policista (xxxx), soud zjistil, že ten mj. uvedl, že skutečnosti, které uváděl žalobce, jsou podle jeho názoru smyšlené a nezakládají se na pravdě. Další policista (xxxxx) do protokolu GIBS (na tomto protokole je uvedeno nesmyslné datum Ř.8.2014) uvedl, že dne 15. 7. 2014 na služebně stěhoval nábytek, najednou uslyšel křik a volání o pomoc. Jak to uslyšel, tak s další kolegyní (xxxxx) běželi směrem, odkud šel křik, když přiběhl ke kanceláři xxxxxx, tak stálo asi 8 lidí z oddělení a viděl, jak žalobce sedí na zemi mezi dveřmi, ve vzdálenosti dva metry od něj nikdo nebyl ani z policistů ani z civilních osob a on velmi hlasitě křičel něco v tom smyslu, že jej tam mlátí a že je napadený. Z úředního záznamu GIBS ze dne 27. 8. 2014 uvedl xxxxx, že v uvedený den byl se známým jako doprovod podat vysvětlení na příslušné služebně policie. Myslí, že bylo odpoledne, seděli v nějaké kanceláři, v průběhu podávání vysvětlení se najednou ozval přes zeď křik „pomoc oni mne tady mučí, mlátí“, všichni vyběhli z kanceláře, vlevo na chodbě viděl muže, který seděl na zemi a křičel, aby jej nebili. Z úředního záznamu GIBS ze dne 1. září 2014 soud zjistil, že podala vysvětlení xxxxxx, která uvedla, že byla na výslechu, v průběhu výslechu začal advokátovi zvonit telefon, advokát se zvednul a šel ke dveřím kanceláře, pootevřel si dveře, stále mezi dveřmi a telefonoval, asi po minutě nebo dvou se vrátil a sedl si na židli a začal policistovi, který vedl výslech, vysvětlovat, proč telefonoval a k čemu to bylo. Policista mu řekl, že jej to nezajímá, že má mlčet a mluvit, až bude tázán, neví přesně, co mu říkal, slovní výměna v tomto smyslu pokračovala. Advokát stále něco říkal, policista působil našťvaným dojmem, a potom advokátovi řekl jménem zákona, aby opustil výslech, že nebude vyrušovat. Jménem zákona mu řekl několikrát. Advokát stále seděl na židli vedle svědkyně a neuposlechl policistu, policista, kdy dával výzvy jménem zákona, již stál a rukou ukazoval na dveře. Protože advokát neuposlechl, tak jej policista chytil dlaní pod bradou a stáhl jej ze židle. Advokát volal o pomoc a policista jej táhl z místnosti ven, svědkyně z toho byla v šoku a jen seděla a koukala. Neví, zda byl u výslechu i jiný policista, pamatuje si, že když policista rozhodl, že advokáta vykáže z kanceláře, tak mu na toto přitakal a řekl, aby jej teda vyvedl, jakože s tím souhlasil. Policista advokáta nijak nemlátil, pouze jej táhl za bradu ven a potom i za ruce, než se dostal advokát na chodbu, tak stále ležel na zemi, neví, zda na zádech, nebo na břiše, spíše na bodu a bránil se, nechtěl ven z místnosti. Advokát na policisty křičel a byl i trochu sprostý, křičel hodně nahlas, že na ně podá oznámení.

[10] Z úředního záznamu ze dne 16. 10. 2014 u GIBS je patrné, že byla vyhodnocena zvuková nahrávka poskytnutá žalobcem, na níž je mj. srozumitelné to, že žalobce je upozorňován na to, aby nezasahoval do výslechu s tím, že na konci výslechu mu bude dán prostor, s tím nesouhlasil, poté byl upozorněn, že bude vykázan, na to reaguje tak, že uvádí, že na toto nemá policista právo a domáhá se přivolání nadřízeného. Dále je advokát vyzván, aby opustil místnost, a poté následuje výzva: „jménem zákona vstaňte a opusťte tuto místnost“, na což advokát reaguje tak, že řekne, aby použili násilí, poté následuje hluk, pravděpodobně způsobený při vyvádění a křik advokáta, že jej mučí, bijí a podobně.

[11] Z úředního záznamu policie ze dne 15. 7. 2014 o použití donucovacího prostředku soud zjistil, že proti žalobci byly použity hmaty, chvaty, údery a kopy, a to za okolností, že dne 15. 7. 2014 kolem 14:00 hodin podezřelý neuposlechl opakované výzvy úřední osoby, čímž se dopustil přestupku proti veřejnému pořádku podle ust. § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Před použitím donucovacího prostředku bylo použito výzvy

s výstrahou, použití donucovacího prostředku bylo účinné a nebyly jím způsobeny následky. Z úředního záznamu policie ze dne 15. 7. 2014 dále bylo zjištěno, že žalobce byl zajištěn dne 15. 7. 2014 od 14:15 hodin podle ust. § 26 odst. 1 písm. b) a f) zákona o policii.

[12] Ze zahájení řízení ve věcech služebního poměru ze dne 29. 10. 2014 soud zjistil, že příslušný služební funkcionář zahájil řízení ve věcech služebního poměru s příslušníkem xxxxx pro důvodné podezření ze spáchání kázeňského přestupku podle ust. § 50 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „služební zákon“), jehož se měl dopustit tím, že jednal v rozporu s ust. § 45 odst. 1 písm. a) služebního zákona v souvislosti s obdrženým spisovým materiálem od GIBS.

[13] Z rozhodnutí příslušného služebního funkcionáře ze dne 17. 2. 2015 soud zjistil, že shora uvedené právní řízení bylo pravomocně zastaveno, neboť ve smyslu ust. § 188 písm. d) služebního zákona odpovědnost za kázeňský přestupek zanikla.

[14] Městský soud v Praze přezkoumal napadený postup – zásah žalovaného v mezích žalobních tvrzení, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu, neboť žalobce se domáhal prohlášení zásahu za nezákonný (ust. § 87 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

[15] Zákonné podmínky obecně pro postup policisty v rozhodné době upravoval zákon o policii v ust. § 114 („Každý je povinen bez zbytečného odkladu a bezplatně uposlechnout výzvy anebo pokynu nebo vyhovět žádosti policie nebo policisty; to neplatí, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis stanoví jinak. Nelze-li účelu výzvy, pokynu nebo žádosti dosáhnout pro odpor osoby, je policista oprávněn tento odpor překonat.“), podmínky pro použití donucovacího prostředku jako jednoho z institutů, který namísto vynutí příslušný pokyn policisty, pak vymezovalo ust. § 53 zákona o policii („Policista je oprávněn použít donucovací prostředek k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku. (2) Před použitím donucovacího prostředku je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. To neplatí v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu. (3) Policista je oprávněn použít donucovací prostředek, který (a) umožní dosažení účelu sledovaného zákroku a (b) je nezbytný k překonání odporu nebo útoku osoby, proti níž zakročuje. (4) Elektrický donucovací prostředek je policista oprávněn použít pouze, pokud by použití jiného donucovacího prostředku zjevně nebylo dostatečné k dosažení účelu sledovaného zákroku. (5) Policista při použití donucovacího prostředku dbá na to, aby nezpůsobil osobě újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.“).

[16] V daném případě se jednalo o úkon trestního řízení, kde byl žalobce přítomen v procesním postavení obhájce obviněného. Proto je nutné při posuzování příslušného zákroku vycházet rovněž z trestního řádu, který povinnosti obhájce jednotlivých osob

v trestním řízení upravuje ve svém ust. § 66 „(1) Kdo přes předchozí napomenutí ruší řízení nebo kdo se k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu chová urážlivě nebo kdo bez dostatečné omluvy neuposlechne příkazu nebo nevyhoví výzvě, které mu byly dány podle tohoto zákona, může být předsedou senátu a v přípravném řízení státním zástupcem nebo policejním orgánem potrestán pořádkovou pokutou do 50 000 Kč. (2) Dopustí-li se jednání uvedeného v odstavci 1 příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, může se přenechat příslušnému veliteli nebo náčelníku ke kázeňskému potrestání. Dopustí-li se takového jednání osoba, která je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, může se přenechat řediteli věznice k uložení pořádkového opatření nebo ke kázeňskému potrestání. Příslušný velitel, náčelník nebo ředitel je povinen o výsledku vyrozumět orgán činný v trestním řízení. (3) Dopustí-li se jednání uvedeného v odstavci 1 obhájce nebo v řízení před soudem státní zástupce, předá se příslušnému orgánu ke kárnému postihu. Tento orgán je povinen o výsledku vyrozumět orgán činný v trestním řízení. (4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.“).

[17] Vztah obou dvou norem vůči sobě podle názoru obecně nelze vymezit z hlediska speciality v tom smyslu, že by při provádění úkonu trestního řízení podle trestního řádu nebylo možné postupovat podle zákona o policii, jak dovozuje žalobce v žalobě, neboť lze si představit situace, kdy policista bude oprávněn vynutit svou výzvu i podle zákona o policii již v průběhu úkonu trestního řízení (např. v případě bezprostředně hrozící škody či neodvratitelné újmy, v případě, kdy by chování a jednání obhájce zmařilo prováděný neopakovatelný úkon apod.). V tomto souzeném případě však o takovou situaci podle názoru soudu nešlo, a použití donucovacích prostředků včetně výzvy k opuštění místa, kde probíhá úkon trestního řízení vůči obhájci, nemělo zákonný podklad a popřelo smysl a procesní pravidla podle trestního řádu, podle něhož mělo být postupováno.

[18] Obhájce v trestním řízení má své procesní postavení, jehož smyslem a účelem je řádný výkon práva na obhajobu obviněného, a to již v přípravném řízení. Jedním z významných oprávnění obhájce, kterým se právo na obhajobu realizuje, je právo účasti obviněného a obhájce ve vyšetřování, jímž je mj. právo klást otázky (srov. ust. § 165 odst. 2 trestního řádu). Pokud příslušný procesní úkon (zde jím byl výslech svědkyně) má být použit v dalším trestním řízení jako důkaz (což je smysl provádění takového úkonu), pak musí být dodrženy zákonné podmínky trestního řádu při jeho provádění, jímž je mj. i možná přítomnost obviněného či jeho obhájce při celém takovém úkonu a umožnění kladení otázek svědkovi. Pokud je toto právo obhájci (obviněnému) odepřeno, nebyla dodržena procesní pravidla pro provádění důkazu, a takový důkaz je v dalším řízení nepoužitelný. Vzhledem k tomu, že v daném případě nešlo o neodkladný nebo neopakovatelný úkon trestního řízení (výslech svědkyně mohl být odložen v případě, kdy by pro chování obhájce nebyl možný), není možné v obecné rovině zvažovat použití příslušné výzvy k opuštění místa, kde se úkon koná, podle zákona o policii.

[19] Při provádění příslušného úkonu je nutné nejprve použít ustanovení trestního řádu, které pořádek v řízení upravují poměrně komplexně ve svém § 66, k čemuž v tomto případě došlo až následným úkonem policie. Ačkoliv podle názoru soudu nelze obecně tvrdit, že by použití příslušné výzvy podle ust. § 114 zákona o policii bylo při úkonu trestního řízení vůči obhájci nepřipustné, v tomto případě pro něj nebyly zákonné

podmínky, neboť situace se měla řešit právními prostředky trestního řádu. Jak bylo shora uvedeno, pokud ve výsledku nebylo možné pro chování obhájce nadále pokračovat, měl být přerušeno a postupováno dále podle ust. § 66 odst. 3 trestního řádu. Postup, který policista zvolil, by stejně k řádně provedenému výsledku svědka nevedl, neboť pokud by bylo pokračováno po vykázání obhájce z místa provádění úkonu trestního řízení, takový úkon by byl procesně nepoužitelný a z takového výsledku by se nedaly zjišťovat skutkového okolnosti, neboť bylo porušeno právo obviněného na obhajobu. Vyhodnocení konkrétní situace, když soud chápe, že atmosféra byla zřejmě značně vyhrocená, které vedlo k vydání výzvy podle ust. § 114 zákona o policii, tak v daném případě nemělo místa, proto se jedná o výzvu nezákonnou, a proto soud ve výroku II. žalobě v tomto směru vyhověl.

[20] V další části žaloby (výrok III. rozsudku), tedy použití donucovacích prostředků, pak již ze shora uvedeného důvodu rovněž nemohlo mít zákonný podklad. Navíc je nutné upozornit na ust. § 53 odst. 3 písm. a) zákona o policii, kdy musí být při použití donucovacího prostředku sledován účel sledovaný zákrokem. Pokud soud v předchozí části vyhodnotil situaci tak, že nebyla na místě uložena výzva k opuštění prostoru podle ust. § 114 zákona o policii, pak s tím je již z povahy věci spojen závěr, že vynucení této výzvy donucovacími prostředky rovněž nemohlo mít zákonný podklad, neboť účel tohoto zákroku neměl zákonný podklad. Proto i v tomto směru soud žalobě vyhověl.

[21] V posledním výroku IV. bylo nutné zhodnotit, zda došlo k zajištění žalobce podle ust. § 26 zákona o policii v souladu se zákonem. I zde soud dospěl k závěru, že zákonné podmínky splněny nebyly a žalobě i v této části vyhověl.

[22] Podle ust. § 26 odst. 1 písm. b) a f) zákona o policii: „(1) Policista je oprávněn zajistit osobu, která...(b) v budově útvaru policie úmyslně znečišťuje nebo poškozuje majetek anebo slovně uráží policistu nebo jinou osobu,... (f) byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci,...“.

[23] K důvodu zajištění podle ust. § 26 odst. 1 písm. b) zákona o policii soud dospěl k tomuto závěru. Z pořízeného audiozáznamu nijak nevyplývá, že by žalobce znečišťoval nebo poškozoval majetek v budově útvaru policie, jeho slovní projev nicméně by mohl být považován za slovní urážku policisty. Této intenzity, která by navíc odůvodnila natolik invazivní zásah do osobní svobody, jakým je zajištění příslušné osoby, však tato slovní rozepře podle názoru soudu nedosáhla – žalobce se domáhal zaprotokolování svého vyjádření a vstupoval do prováděného výsledku svědkyně. I z jeho strany se jednalo o postup nevhodný, neboť měl případně svou žádost o zaprotokolování svého vyjádření odložit na pozdější dobu nebo ji uplatnit jiným způsobem, a nikoliv vstupovat do prováděného výsledku svědkyně, na což podle trestního řádu nemá právo, narušuje to příslušný výslech, který vede vyšetřovatel a může jej to i ovlivnit (ust. § 165 odst. 2 trestního řádu). Jeho námitka se navíc netýkala způsobu provádění úkonu ve smyslu provádění výsledku svědkyně, aby jí mohl vznášet kdykoliv, ale týkala se důvodu jeho vzdálení se z místa provádění výsledku. Taková námitka tak nemá povahu, která by bezprostředně souvisela s prováděním příslušného úkonu, nevztahovala se ke způsobu

provádění tohoto úkonu, ale k chování žalobce při tomto úkonu, a proto mohla být vznesena až po skončení příslušného úkonu (výslehu svědka). Postup žalobce, kdy tak vstupoval do výslehu svědkyně a domáhal se zaprotokolování námítky, která nesouvisela se způsobem provádění příslušného procesního úkonu, tak soud hodnotí jako nevhodný a v rozporu s trestním řádem. Nicméně i za této situace soud nedospěl k závěru, že by žalobce svým slovním projevem výslovně policistu slovně urážel, aby to byl důvod k jeho zajištění podle zákona o policii, neboť nic urážlivého vůči policistovi žalobce slovně neuváděl.

[24] Rovněž důvod k zajištění podle ust. § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii zde nebyl naplněn, neboť žalobce svým jednáním mohl naplnit skutkovou podstatu deliktu podle zákona o advokacii (k jehož dalšímu případnému řízení slouží oznámení podle ust. § 66 odst. 3 trestního řádu), nemohl však naplnit skutkovou podstatu správního deliktu, o čemž svědčí i následný postup příslušné přestupkové komise, která oznámení policie o naplnění přestupku odložila (policie oznamovala přestupek podle ust. § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích oznámením ze dne 7. 8. 2014, věc byla odložena s tím, že se o přestupek nejedná). Proto i v tomto bodě zákonné důvody pro zajištění žalobce nebyly shledány.

[25] Závěrem pak soud uvádí, že i když z audiozáznamu a provedených listinných důkazů vyplývá, že situace byla při provádění procesního úkonu značně vyhrocená a do značné míry eskalovala po nevhodném chování žalobce, který se vzdálil z místa úkonu, aby přijal telefonní hovor, a posléze bez svolení vyšetřovatele vstupoval do prováděného výslehu s požadavkem zaprotokolování námítky, kterou mohl uplatnit až po ukončení výslehu, nelze ani v této situaci přistoupit k úkonům podle zákona o policii, jimiž je výzva k opuštění místnosti, vynucení této výzvy donucovacími prostředky a zajištění osoby.

[26] Pro úplnost pak soud dodává, že nedospěl k závěru, že by žalobu v části II. bylo nutné odmítnout, jak ve vyjádření poukazoval žalovaný, tedy že by se jednalo o úkon, který souvisí pouze s trestním řízením, neboť výzva byla učiněna podle zákona o policii, jako taková pak byla i vynucována, a proto je při právním hodnocení takového jednání nutné vycházet z toho, že se jednalo o úkon podle zákona o policii, nikoliv úkon trestního řízení.

[27] Ve věci soud neprováděl další dokazování (např. výslechy svědků), neboť pro skutková zjištění by takové dokazování již nic podstatného nemohlo přinést, skutkový stav byl dobře zjištělný z provedených důkazů.

[28] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu považuje za důvodnou a proto ji vyhověl (ust. § 87 odst. 2 s.ř.s.).

[29] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že v podstatné části byl úspěšný žalobce, soud mu přiznal náhradu

nákladů řízení spočívající v soudních poplatcích a odměnou za zastupování advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů, a to z hodnoty úkonu 3 100 Kč a hodnoty režijního paušálu 300 Kč. Konkrétní vyčíslení nákladů řízení je následující: zaplacený soudní poplatek za žalobu 2 000 Kč, zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost 5 000 Kč. Za řízení před městským soudem na odměně a režijním paušálu – šestkrát úkon (převzetí věci a sepis žaloby, vyjádření žalobce, účast na jednání soudu dne 22. 2. 2018 a 12. 4. 2018). Za řízení před Nejvyšším správním soudem dva úkony – převzetí zastoupení, sepis kasační stížnosti. Dále náleží advokátu náhrada za promeškaný čas z místa sídla do sídla soudu, a to 8 a půl hodiny, tedy 800 Kč za jednu cestu, cesty byly dvě, proto 1 600 Kč. Dále náleží advokátu cestovné Písek – Praha a zpět (230 km), a to ke dvěma soudním jednáním, osobní automobil se spotřebou 5 litrů na 100 km, cena podle vyhlášky, celkem 2 526 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 12. dubna 2018

JUDr. Ladislav Hejtmánek v.r.
předseda senátu